

Afscheidswoord Mgr. Punt

gepubliceerd: zaterdag, 6 juni 2020

Op 1 juni heeft de ‘wisseling van de wacht’ plaatsgevonden in een mooie livestream viering vanuit de Kathedraal. Mgr. Johannes Hendriks is begonnen als nieuwe bisschop van Haarlem-Amsterdam, en Mgr. Jozef Punt heeft afscheid genomen. Het receptiemoment is, zoals eerder aangekondigd, vanwege corona, uitgesteld tot de nieuwjaarsreceptie in januari.

Aan het begin van de viering heeft Mgr. Punt een woord van afscheid, dank en overdracht uitgesproken, dat we hier nu publiceren. Het is de laatste keer dat hij in dit traditionele ‘Woord van de Bisschop’ aan het woord komt.

Afscheid

foto: Ramon Mangold

Afscheidswoord Mgr. Punt

Het is vandaag ook voor mij een bijzonder, en zeker ook emotioneel moment. 25 jaar is een hele generatie. 25 jaar als bisschop van de Nederlandse Krijgsmacht, en als bisschop in het bisdom Haarlem-Amsterdam, waarvan 22 jaar in eindverantwoordelijkheid. Graag had ik de meer dan 100 priesters en diakens die ik in al die jaren heb mogen wijden hier gezien, alsook de (oud)leden van onze Bisdomcurie. En vertegenwoordigers van parochies, besturen en instellingen, alsook de andere werkers in het pastoraat, aalmoezeniers en vrijwillig(st)ers, om afscheid te nemen, maar vooral om hen te bedanken, voor al hun inzet, trouw en vriendschap, maar het corona virus maakt dat even niet mogelijk. Hopelijk op een later tijdstip. Op dit moment blijft vooral een vloed aan herinneringen aan de beide bisdommen, en aan de vele mensen met wie ik heb mogen samenwerken. Ik kan helaas geen namen noemen, want dan zijn we een half uur verder. Herinnering ook aan alles wat gebeurd is.

Als ‘Legerbisschop’ de bezoeken aan onze militairen, vooral tijdens de oorlogen in Bosnië en Irak. De beelden van de verwoesting die je overal ziet heb ik nog steeds voor ogen, maar ook bewondering voor de moed en inzet van onze militairen is me bijgebleven. Het unieke spirituele moment om in Ur vlak bij de plek waar Abraham 4000 jaar geleden is geboren, toen toevallig in de Nederlandse sector, de eucharistie te kunnen vieren met enkele van onze militairen. Er was daar midden in de woestijn uiteraard geen kerkelijke ruimte. Dus hadden we een grote lege munitiekist omgebouwd tot altaar. Spannende momenten ook, de lucht in met een F 16, de zee in met een van onze onderzeeboten, met een helicoop op volle snelheid enkele meters boven het water scherend over de Eufraat. Het was aan mij wel besteed. Ook houd ik een levende herinnering aan onze jaarlijkse Internationale Militaire Lourdesbedevaart, steeds groots en uitputtend, het jaarlijks Nationaal Requiem, altijd massaal en zeer aangrijpend, de corpsdagen en zoveel meer...

In Haarlem begon mijn ambt in een tijd van sterke polarisatie, botsende kerkvisies en heftige emoties. Gelukkig is dat alles goeddeels overwonnen, en is er een nieuwe saamhorigheid gegroeid. Ik heb er in ‘Samen Kerk’ al eerder op teruggeblikt. De eerste 15 á 20 jaar waren sterk, misschien wel iets te sterk, getekend door bestuurlijke processen en veranderingen. De opzet ook van ons

nieuwe priesterseminarie, en later ook van onze nieuwe diaken en catechistenopleiding. De reorganisatie van de dekenaten en de geleidelijke 'clustering' van de parochies. De aankoop en opbouw van ons Missionair Centrum in Heiloo. De verkoop van het bisschopshuis en de verhuizing van de curie. De voltooiing van de restauratie van de kathedraal heb ik gelukkig nog mee mogen maken. Maar vooral draag ik de herinnering met me mee aan de vele grootse vieringen met de kerkelijke feestdagen, bij de wijdingen, tijdens parochiefeesten, processies, gebedsdagen, zoals dit weekend in Amsterdam, de mooie bisdombedevaarten naar Rome, Asisi en Fatima, de ontmoeting met zoveel goede mensen, de maaltijden met daklozen met Kerstmis en Pasen, en heel zeker ook de contacten met slachtoffers van misbruik, en de droevige momenten van leed en rampen, die mensen in ons bisdom hebben getroffen.

De laatste paar jaar kon ik minder doen van wege gezondheid, maar kreeg goede hulp, al eerder van Mgr. Jan Van Burgsteden, en later van Mgr. Jan Hendriks. Hij begon als rector in ons bisdom, later hulpbisschop, coadjutor, en nu mijn opvolger. Ik dank hem voor het vele wat hij in deze jaren voor ons bisdom heeft gedaan, en wens hem voor de toekomst alle wijsheid en zegen. Hij heeft alle gaven van hoofd en hart om een goede diocesane bisschop te kunnen zijn. Het is een totaal andere tijd dan 25 jaar geleden, met nieuwe missionaire uitdagingen, maar ik heb er alle vertrouwen in dat juist hij daar een goede weg in zal vinden. Ik zal je straks Jan, de Egmond staf overhandigen, die alleen voor deze gelegenheid even uit het museum komt, als teken van je nieuwe verantwoordelijkheid, met de belofte van m'n onverdeelde support en gebed. Zoals eerder gezegd zijn er geen formele procedures of rituelen meer nodig, maar we willen dit bijzondere moment op die manier toch visueel en van harte onderstrepen.

Afscheid

foto: Ramon Mangold

Overhandiging van de staf aan Mgr. De Jong

Voor het Militair Ordinariaat is er geen eigen militaire staf die ik aan Mgr. De Jong kan overhandigen. We lenen daarvoor even de mooie Franse staf van dit bisdom. Ook is er geen zetel waar ik de nieuwe bisschop naar toe kan geleiden. Ik heb hem daarvoor wel een idee aan de hand gedaan, maar hij is zelf natuurlijk vrij om daar eventueel nog een plaats voor aan te wijzen, 'ter land, ter zee of in de lucht'. We kennen elkaar nog uit mijn Roermondse tijd. Ik ken hem als een charismatisch priester en bisschop, met veel hartelijkheid en spontaniteit. Zijn kracht ligt in het pastoraat, waar hij voor onze aalmoezeniers veel zal kunnen betekenen.

Ik laat dit alles nu achter me. Dat is wel even wennen. Waar ik tekort geschoten ben, of ongewild mensen heb gekwetst, vraag ik vergeving. Zeker ben ik van plan om me straks, voor zover het me nog gegeven is, op nieuwe wijze in te zetten voor geloof en kerk, voor God en mensen, en voor Maria, onder wier bescherming ik mijn leven en ambt steeds heb gesteld. Ik zal nu eerst de staf overhandigen aan Mgr. Everard de Jong, en daarna aan Mgr. Jan Hendriks, en hem met enkele leden van het Kathedraal kapittel naar de zetel begeleiden. Ik doe het met een zekere weemoed, maar vooral in een geest van vertrouwen, en dank aan God en mensen.

*+Mgr. J.M. Punt
emeritus bisschop*